№ 288. Poniedziałek 19. Grudnia 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

PRENUMERATA na GAZETĘ LWOWSKĄ.

W roku następującym 1860 wychodzić będzie **GAZETA LWOWSKA** z **DODATKIEM DZIENNYM** i **TYGODNIOWYM** jak zwykle codzień, prócz Świąt i Niedzieli. Cena prenumeraty kwartalna, mianowicie:

od 1go stycznia do ostatniego marca 1860 wypada:

dla miejscowych . . . . . 4 zł. } **waluty austr.**
dla zamiejscowych z pocztą . . . 5 zł.

Przesyłki *(franco)* odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 18. grudnia. Z obwodu czortkowskiego wpłynęły na potrzeby państwa następujące dary pieniężne, a mianowicie ofiarowali w Zaleszczykach raz na zawsze PP.: Kube Ludwik, c. k. radca namiestnictwa i starosta obwodowy 25zł.; Dobrowski Karol, pierwszy c. k. komisarz obwodowy 3zł.; Haganowski Henryk, c. k. komisarz obwodowy 20zł.; Wolf Juliusz, c. k. komisarz obwodowy 3zł.; Popiel Ferdynand, c. k. konceptowy praktykant namiestnictwa 2zł.; Kułaczkowski Mikołaj, c. k. konceptowy praktykant namiestnictwa 1zł.; Semler Aloizy, c. k. lekarz obwodowy 3zł.; Pitsch Franciszek, c. k. chirurg obwodowy 2zł.; Arvay Antoni, c. k. inżynier obwodowy 1zł. 5c.; Matoła Jan, c. k. asystent inżynieryi 1zł.; Kunz Karol, c. k. inspektor podatków 2zł.; Sporn Jan, c. k. podinspektor podatków 3zł.; Dłubass Karol, c. k. oficyał urzędu podatkowego 1zł.; dr. Kadyi Ludwik, c. k. przełożony powiatu i komisyi indemnizacyjnej 10zł.; Tuszyński Józef, dyurnista 1zł. 5c. *W Kopeczyńcach* PP.: Lenczewski Alexander, c. k. przełożony powiatu po 2zł., a Wesołowski Edmund, c. k. adjunkt powiatowy po 12zł. 50c.; mieszczanie: Sieklucki Felix, c. k. aktuaryusz powiatowy 5zł. po 1zł. miesięcznie; Moyscowicz Michał, c. k. aktuaryusz powiatowy po 1zł.; c. k. kanceliści powiatowi: Wandyński Jan po 50c., Padewski Kajetan po 1zł., Marcinkowski Michał po 50c., Michalski Franciszek, c. k. poborca podatków po 1zł. 25c., Schneider Edward, c. k. kontrolor urzędu podatkowego po 50c. miesięcznie; nakoniec raz na zawsze gminy: Krogulec 25½ c., Oryszkowce 69c., Jabłonów 1zł. 16c., Suchostaw 55½c. i Nizborg nowy 76c. Razem 86zł. 52c. gotówką, a 9zł. 25c. miesięcznie.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. Sprostowanie. — Przepisy względem uprawy tytoniu. - Obwieszczenie banku narodowego.)

Wiedeń, 16. grudnia. Jego c. k. apostolska Mość raczył udzielać w ciągu wczorajszego przedpołudnia kilka prywatnych audyencyi. O 1. godzinie zaś była ministeryalna konferencya pod prezydencyą Jego Mości Cesarza.

— *Gazeta wiedeńska* podaje następujące sprostowanie:

Z odniesieniem się na pogłoski względem rozporządzeń cesarskiej administracyi finansów, ogłosił tutejszy dziennik *die Presse* z 11. b. m. twierdzenia i domysły, które nie mają żadnego uzasadnienia.

Rozporządzeniem, wydanem w dzienniku porannym *Gazety wiedeńskiej* z 13. b. m. względem spłacania w srebrze kuponów pożyczki narodowej, udowodniono już bezzasadność nadmienionej przez *Presse* pogłoski. Możemy zapewnić, — pisze *Gazeta wiedeńska* — że także inne podania dziennika *Presse* są bezzasadne. Pierwsza rata lombardzkiego długu państwa nie jest eskomptowana; administracya państwa nie otrzymała żadnej posyłki srebra od domu Rothschild, i nie ma żadnej potrzeby dla rządu posyłać srebro w prowincye weneckie.

Musimy tu przypomnieć, że rząd nie może patrzyć obojętnie na lekkomyślne rozszerzanie przez prasę peryodyczną bezzasadnych pogłosek, które się tyczą najważniejszych spraw państwa.

— Spłacanie zebranych w roku 1859 liści tytoniowych w Galicyi wschodniej i na Bukowinie zaczęło się z dniem 1. grudnia 1859 i zakończy się z ostatnim stycznia 1860. Deklaracye względem uprawy tytoniu na rok 1860, należy podać najdalej po koniec lutego 1860 do powiatowych dyrekcyi finansów, albo do oddziałów straży finansowej a podczas spłacania do komisyi spłacających. Na grunta obejmujące mniej niż 200 sążni kwadratowych nie będą nadawane licencye do uprawy, równie też nie będą przypuszczone do uprawy tytoniu gminy, które przynajmniej 5 morgów nie zasiewają tytoniem.

— *Gazeta wiedeńska* ogłasza następujące obwieszczenia dyrekcyi uprzyw. austr. banku narodowego z dnia 9. i 10. grudnia 1859 r.

Dyrekcya uprzyw. austryackiego banku narodowego rozporządziła za przyzwoleniem wysokiego c. k. ministeryum finansów, że podatek dochodowy od dywidendy akcyi bankowych za administracyjny rok $18^{59}/_{60}$ zostanie pokryty z dochodów instytutu.

Narodowy bank zatem, w zastępstwie pojedyńczych właścicieli akcyi i za nich przedłoży administracyi podatkowej przepisane fasye w zamiarze zapłacenia podatku.

Dyrekcya austryackiego banku narodowego podaje niniejszem do wiadomości, że dla przygotowywania się do mającej nastąpić w miesiącu styczniu 1860 roku, wypłaty dywidendy nienastąpi

„od dnia 19. grudnia 1859 do 1. stycznia 1860 r.“

w likwidaturze banku ani przepisanie albo pronotowanie akcyi bankowych ani wydawanie kuponów.

Ta czynność rozpocznie się znowu

„dnia 2. stycznia 1860 roku.“

(Traktat pokoju z Francyą i Sardynią.)

Traktat między Austryą, Francyą i Sardynią, podpisany w Zuryku dnia 10. listopada 1859.

W imię przenajświętszej i nierozdzielnej Trójcy!

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Najjaśniejszy Cesarz Francuzów i Najjaśniejszy Król sardyński pragnąc uzupełnić warunki pokoju, którego punkta przedugodne podpisane w Villafranca przekształcono w traktat zawarty dnia dzisiejszego między Najjaśn. Cesarzem austryackim i Najjaśn. Cesarzem Francuzów, tudzież w dalszym zamiarze określenia w dokumencie wspólnym ustępstw terytoryalnych, na jakie zgodzono się w pomienionym traktacie, jak niemniej i w traktacie zawartym tegoż dnia między Najjaśn. Cesarzem Francuzów i Najjaśn. Królem sardyńskim, mianowali w tym względzie pełnomocnikami Swymi, a mianowicie:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki:

pana hrabiego Alojzego *Karolyi* z *Nagy Karoly*, kanclerza wielkiego krzyża orderu Zbawiciela, Swego podkomorzego i pełnomocnego ministra,

pana Ottona barona *Meysenbug*, kawalera ces. król. orderu Leopolda, wielkiego krzyża legii honorowej, Swego pełnomocnego ministra i radcę nadwornego,

Najjaśniejszy Cesarz Francuzów:

pana Franciszka Adolfa barona *Bourqueney*, senatora Cesarstwa, kawalera wielkiego krzyża legii honorowej, wielkiego krzyża ces. austryackiego orderu Leopolda i t. d.,

pana Gastona Roberta *Morin-Banneville*, kawalera wielkiej wstęgi legii honorowej, kawalera wielkiego krzyża św. Maurycego i Łazarza, kawalera honorowego sycylijskiego orderu Konstantyna i t. d.,

Najjaśniejszy Król sardyński:

pana Franciszka Ludwika *des Ambrois de Nevache*, kawalera wielkiego krzyża św. Maurycego i Łazarza, wiceprezydenta rady państwa, senatora i wiceprezydenta senatu królestwa i t. d.,

pana Alexandra *Jocteau*, kawalera wielkiego krzyża św. Maurycego i Łazarza, wielkiego krzyża legii honorowej, Swego ministra-rezydenta przy federacyi szwajcarskiej i t. d.,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw znalezionych w dobrej i należytej formie zgodzili się na punkta następujące:

Art. I. Od dnia wymiany ratyfikacyi traktatu niniejszego, ma między Najjaśn. Cesarzem austryackim i Najjaśn. Królem sardyńskim, Ich spadkobiercami i następcami, między obustronnemi pań-

stwami i poddanymi utrzymywać się pokój i przyjaźń czasy wieczystemi.

Art. II. Austryaccy i sardyńscy jeńcy wojenni mają być obustronnie niezwłocznie wypuszczeni.

Art. III. W moc ustępstw terytoryalnych, na które zgodzono się w traktatach zawartych dnia dzisiejszego między Najjaśn. Cesarzem austryackim i Najjaśn. Cesarzem Francuzów, a z drugiej strony z Najjaśn. Królem sardyńskim, ma na przyszłość być takie odgraniczenie między włoskiemi prowincyami Austryi i Sardynii:

Linia pograniczna ciągnąć się będzie od południowej granicy Tyrolu przez jezioro Garda, zkąd środkiem jeziora pójdzie do wysokości Bardolina i Manerby, a ztamtąd w prostym kierunku i w punkcie przeciętnym pozycyi obronnej twierdzy Peschiery zetknie się z jeziorem Garda.

Pójdzie wzdłuż zakrętu tej pozycyi obronnej, której półkole licząc od dośrodkowego punktu miejsca wynosić ma 3500 metrów więcej, niż jest odległość tego punktu środkowego do stokowiska (glacis) najdalej wysuniętego kasztelu. — Od punktu dośrodkowego w ten sposób oznaczonego obrębu rzeką Mincio, ciągnąć się ma granica doliną wzdłuż rzeki do Le Grazie, a od Le Grazie w prostej linii do Scorzarolo, dalej doliną rzeki Padu do Lazzara, od którego to punktu począwszy nie ma być w niczem zmieniona teraźniejsza granica, jaka przed rozpoczęciem wojny już istniała.

Komisya wojskowa mianowana przez dostojnych kontrahentów otrzyma polecenie, by w najkrótszym jak tylko być może czasie zajęła się pomiarem obszaru i wytknięciem linii. (C. d. n.)

Hiszpania.

(Cholera ustaje. — Zawziętość maurytańska. — Z teatru wojny.)

Madryt, 6. grudnia. Jak wiadomo, sprawiła cholera wielkie już zniszczenie w szeregach armii hiszpańskiej, wysłanej na wyprawę marokańską. Według *Patrie* ustała jednak choroba ta w Algiesiras, i przywrócone być mają już wkrótce stosunki przerwane z powodu tej zarazy.

Dzienniki wojskowe donoszą, że w Tangierze znajduje się 8000 Maurów, 20.000 pod Ceutą i 20.000 u wybrzeży Tangieru w obozie pod Sierra Bullones. Nienawiść Maurów jest tak gwałtowna, że 50 żołnierzy, których obskoczono, rzuciło się w morze z wysokości znacznej, by tylko nie popaść żywcem w ręce Hiszpanów.

Z Madrytu donoszą telegraficznie dnia 9. grudnia: „Jenerał Prim wykonał dnia wczorajszego z oddziałem swoim pochód flankowy, i stanął o dobrą milę pod Tetuanem dla zasłonięcia zaczynającego się w tem miejscu gościńca.“

Constitutionnel zawiera następującą korespondencyę z Malagi z 3. grudnia:

„Od dwóch dni zawinęło 20 paropływów do Malagi dla przewiezienia do Afryki tych wojsk, które stanowią trzeci korpus armii. Od dnia wczorajszego zamknięto port dla okrętów handlowych. Zabrano już przybory wojenne na okręta, a wojska wejdą na nie dnia dzisiejszego. Właściwy zamiar tej wyprawy nie jest jeszcze wiadomy, gdyż nie ma jeszcze w tej mierze pewności, czyli jenerał Ros połączy się w Ceuta z główną armią hiszpańską, lub czy też wyląduje pod Tetuanem, by wykonać osobny atak na wysoczyzny bullońskie między Ceutą i Tetuanem, gdzie się Arabowie mieli mocno obwarować. Lecz czy to na wypadek połączenia się korpusu jenerała Ros z armią po przejściu przez wysoczyzny bullońskie, czy to w razie pochodu przez te wzgórza wprost z Ceuty, rozpoczną się już działania wojenne w kierunku stanowczym, i popierane będą z wszelką gorliwością. Cała armia przeznaczona na wyprawę liczy 35 do 40.000 żołnierza pieszego, 2000 koni i 150 dział. Z powodu nie wielkiej liczby jazdy sądzą powszechnie, że armia ograniczy się do czasu, tylko na oblęganiu Tetuanu i Tangieru, i że dopiero po zdobyciu tych miejsc warownych zmieni swoje stanowiska strategiczne dla pochodu w głąb Maroku na ten wypadek, gdyby nie chciał się skłonić Cesarz do zgody.“

Anglia.

(Nowiny dworu. — Pełnomocnicy na kongres. — Surowe rozporządzenie na sługi. — Składki na dotkniętych rewolucyą indyjską.)

Londyn, 13. grudnia. Królowa, książę małżonek i księżniczki Alice, Helena i Luiza jeździli wczoraj królewskim jachtem do Portsmouth, a po południu powrócili do Osborne.

— *Observer* oznajmia, że Anglia (jak już wiadomo z depeszy telegraficznej), wyszle zapewne na kongres dwóch zastępców, lorda Cowleya i lorda Wodehouse, teraźniejszego podsekretarza spraw zewnętrznych. Że lord John Russell nie udaje się do Paryża, pochodzi ztąd, że dla samej tylko włoskiej sprawy nie może zaniedbywać licznych spraw zewnętrznych, i że z swego stanowiska w izbie niższej odpowiadać musi na interpelacye odnoszące się do spraw zewnętrznych. Tem bardziej jeszcze pozostawać musi lord Palmerston w Londynie.

— *Times* nadmienia o korespondencyi z Przylądka dobrej nadziei; korespondencya zwraca uwagę tych, którzy pragną osiedlić się w kolonii Przylądka, na pewne surowe rozporządzenia tamtejszego parlamentu względem regulaminu sług. Według tych rozporządzeń karać wolno każdego sługę za najlżejsze przewinienie więzieniem, a w miarę przewinienia z zaostrzeniem, t. j. o chlebie i wodzie, albo więzieniem odosobnionem, albo ciężką pracą na gościńcach, a słudze nie przysługa przeciw swojemu panu żadne inne prawo, jak tylko skarga cywilna.

— Z rozpoznania okazało się, że składki zebrane na familie unieszczęśliwione rewolucyą w Indyach są o wiele znaczniejsze, niźli się spodziewano. Wpływały bowiem ze wszech stron, a w Londynie i w Edinburgu pozostała jeszcze znaczna suma do rozdania na wdowy i sieroty po poległych.

Francya.

(Sprawa kongresu. — Wiadomości bieżące. — Układy celne z Anglią w projekcie. — Mianowania. — Urlopy majtkom. — Wyprawa chińska. — Nagrody w akademii. — Kredyt na utrzymanie grobowca na ś. Helenie.)

Paryż, 13. grudnia. Dzienniki ministeryalne donoszą dziś zgodnie, że także z Neapolu i z Rzymu nadeszły potwierdzające odpowiedzi względem udziału w kongresie. Zdaje się więc, że *Monitor* oznajmi wkrótce przystąpienie wszystkich mocarstw i dzień otworzenia kongresu. Dotąd utrzymują, że przeznaczony jest na to 5ty stycznia.

Pan Desambrois, nowomianowany reprezentant Sardynii, miał wczoraj długą konferencyę z hr. Walewskim. Margrabia Villamarina odjeżdża ztąd dopiero 25go b. m.

— *Pays* zastanawia się nad tem, czy też kongres przybierze właściwość władzy wykonawczej, lub tylko pozostanie przy powadze doradźcy. Sądzi jednak z wielu względów, że mieć będzie moc wykonawczą.

— Półurzędowe dzienniki zapewniają, że odpowiedzi wszystkich na kongres zaproszonych rządów nadeszły już teraz do gabinetu Tuileryów.

— Marszałkowie Francyi powołani do Paryża na dzień 15go grudnia, mają pod prezydencyą ministra wojny obradować nad klasyfikacyą wyższych spraw wojskowych.

— *Pays* potwierdza, że lord Wodehouse mianowany jest drugim angielskim pełnomocnikiem na kongresie. Także donoszą niektóre dzienniki, że odpowiedzi z Rzymu i Neapolu już nadeszły. Obadwa rządy wyszlą po dwóch pełnomocników, ale nie są jeszcze mianowani.

— Najnowsze negocyacye z Anglią wpłynęły, jak się zdaje, pomyślnie na wznowienie propozycyi względem zniesienia ceł ochronnych. Przynajmniej sądzą niemal powszechnie, że rada państwa zajmie się wkrótce odnoszącym się w tej mierze projektem ustawy, a *Journ. des Debats* wspomina o tem z prawdziwą radością.

— *Monitor* donosi urzędownie, że kapitana fregaty nie zostającego w służbie czynnej, hrabię Rayneval'a mianowano drugim podkomorzem księcia Napoleona i księżny Maryi Klotyldy.

— W miejsce kontradmirała Jurien de la Graviere obejmuje kontr-admirał Paris podrzędną komendę eskadry ewolucyjnej.

— Po zupełnem już niemal urządzeniu bulwaru St. Germain, rozszerzono znacznie i bibliotekę arsenału, założoną pierwotnie przez margrabię d'Argenson, i przyozdobiono ją frontonem według rysunku budowniczego Labrousse. Zakład ten zawiera głównie zbiór historyczny o 220.000 tomach i przeszło 6000 rękopismów.

— W rozporządzeniu, na mocy którego rozpuszczono na urlop wszystkich majtków w Bretanii, którzy liczą już 40 miesięcy służby, upatrują oznakę spokojniejszej sytuacyi. Zwykle nie rozpuszczają ich aż po wysłużeniu całych 4 lat. Z tem wszystkiem wcale nie ustają roboty fortyfikacyjne na rozmiar olbrzymi.

Francuski rząd zakupił teraz jeszcze trzeci transportowy okręt o tej samej wadze beczek i o tej samej sile koni, jak okręt „European“. Za każdy z tych okrętów wypłacono towarzystwu Cunarda 1,200.000 franków.

Francuski rząd nie mając w Chinach żadnego kantoru ani banku, poruczył zatem angielskiemu domowi handlowemu Dent w Hongkongu i Szanghai trudnić się wypłatami dla francuskiej wyprawy.

— Na wyprawę chińską, która w ogóle składać się ma tylko z 8031 żołnierza, zgłosiło się 2600 oficerów. Fregata żaglowa „La Forte“ odpłynęła z Cherbourga dnia 7go b. m. z załogą 400 żołnierza z pierwszego okrętowego pułku piechoty i 200 fizylerów okrętowych. Okręta „Andromaque,“ „Vengeance“ i „Persévérante“ odpłynęły już dawniej z taką samą liczbą żołnierzy. Z portów więc atlantyckich, a mianowicie z Brestu pozostaje jeszcze do wyprawienia na morze otwarte tylko śrubowy okręt transportowy „Rhone“, na którym już się znajduje drugi batalion strzelców.

— *Bulletin de Lois* ogłasza dekret z dnia 16go listopada otwierający nadzwyczajny kredyt w kwocie 140.000 franków na zrestaurowania dawnego budynku i grobowca Napoleona w Longwood na wyspie ś. Heleny, równie jak na zakupienie innych posiadłości w dolinie Napoleona.

W warsztatach la Seyne pracują usilnie nad małemi żelaznemi łodziami kanonierskiemi, które są przeznaczone do działań na rzekach.

Rozpisana była nagroda, kto napisze: krytyczną historyę koranu;“ otóż nadesłano trzy tak wyborne wypracowania, że akademia napisów za wszystkie trzy przyznała nagrodę. Autorowie są: Teodor Nöldecke w Berlinie, Springer w Bernie, i Michał Amary w Palermo: Połowę nagrody wyznaczonej za numismatykę przyznano p. Ratgeber za rozprawę o „99 srebrnych monetach Ateńskich ze zbioru w Gota.“

Belgia.

(Senat zwołany. — Rozkaz dzienny do wojska.)

Bruxela, 11. grudnia. Senat zwołany jest na poniedziałek, to jest na 19go b. m. — Minister wojny Chazal wydał do wszystkich dowódzców korpuśnych rozkaz dzienny, w którym mocno powstaje na excesa w wojsku, jakie zaszły w niektórych załogach, a najszczególniej w Bruxeli, i oświadcza, że najsurowszą karą dotknie żołnierzy, którzy będą uczęszczać w nieprzyzwoite miejsca, upijać się i w pijaństwie używać broni przybocznej nie będąc zmuszeni do obrony.

Włochy.

(Nowa broszura. — Wiadomości bieżące. — Korespondencye z Rzymu. — Armia papieska.)

Turyn, 8. grudnia. Według wiadomości zawartej w gazecie tryestyńskiej mają po nowym roku wszystkie wojska opuścić Lombardyę i wrócić do Francyi.

— Wkrótce wyjść ma w Paryżu w języku francuskim broszura: *„La politique et le droit chrétien, au point de vue de la question italienne"*, przez p. Massimo d'Azeglio. Autor utrzymuje, że chrześciaństwo przeniknęło obyczaje narodów oświeconych, lecz polityka pozostała pogańską, gdyż gwałt, zabory i niewola — te trzy główne wady państw pogańskich, ciągle jeszcze w niej przeważają. Ta sprzeczność jest główną przyczyną coraz bardziej wzmagającej się niechęci i wzburzenia umysłów w Europie.

Z **Rzymu** piszą pod dniem 6. grudnia: Już dawniej obiegała pogłoska o rozwiązaniu papieskiego korpusu dragonów; dziś się znowu powtarza. Słychać jednak, że rząd zamierza tylko zredukować ten korpus na jeden szwadron. Spokojność i porządek w naszem mieście są wzorowe, a może to nakłonić cudzoziemców, których odstraszyły fałszywe pogłoski, że zechcą znowu przebywać w Rzymie. Ulewne deszcze ostatnich dni uszkodziły nieco nasze pola. Z Sabiny i wybrzeży morskich donoszą, że stan owoców oliwnych zapowiada bardzo pomyślne zbiory. Zbiór winogron jednak w ogólności wypadł nie najlepiej; przyczyną tego była głównie zaraza na winogrona, która w niektórych okolicach zakorzeniła się mocno. Na początku jesieni były ceny dość wysokie, teraz jednak zaczynają spadać. Złe zbiory wina od wielu lat, dotknęły niejedną wioskę bardzo dotkliwie, i dalsze uprawianie winnic czynią prawie niepodobnem. Ojciec święty wspierał już po kilkakroć tych włościan.

— *Unione* pisze, że papieski rząd zajmuje się gorliwie wzmocnieniem swojej armii i utworzeniem nowych batalionów. Mieszkańcy wiejscy zaciągnęli się dobrowolnie, a przy znanej niechęci tej klasy ludu w państwie kościelnem do wojskowej służby, jestto wypadek prawie niesłychany. W armii papieskiej panuje duch jak najlepszy; przeciwna wszelkim namowom, przyjęła znane wezwanie Garybaldego do krzywoprzysięstwa z prawdziwem oburzeniem.

Rosya.

(Szkoły na Kaukazie.)

Petersburg, 6. grudnia. Na wniosek księcia namiestnika Kaukazu potwierdził Cesarz zaprowadzenia trzech szkół dystryktowych i trzech szkół elementarnych dla gorali na Kaukazie. Szkoły te będą założone w miastach Władykaukazu, Nalczyku, Temi Chan Szura, Ust-Łaba, Grosnaja i Suchum, i mają obejmować razem 420 uczniów, z tych 245 na koszt państwa. Uczniowie będą przyjmowani do szkół bez różnicy religii i będą pobierać naukę według swego wyznania w wierze mahometańskiej albo prawosławnej. — Uniwersytet dorpacki liczy w tem półroczu 598 uczniów, między tymi 249 Inflantów, 72 Estonów i 119 Finlandów.

Księstwa Naddunajskie.

(Proces w sprawie dążności rewolucyjnych.)

W Bukareszcie ukończono nareszcie proces tych obwinionych, których przytrzymano z powodu zboru odbytego w zamiarze podpisania petycyi. Wiadome są już szczegóły tej sprawy. Dziennik niemiecki wychodzący w Bukareszcie podał je dokładnie, i był głównym w tej mierze sprawozdawcą. Przypisywał też zborowi wspomnionemu dążności rewolucyjne, zganił najmocniej zdrożności popełnione tak w miejscu zgromadzenia, jak też i na ulicy, a przeciwnie pochwalił bezwarunkowo środki przez rząd w tej mierze pochwycone. Lecz teraz dziennik ten tak pisze w najnowszym swym numerze:

„P. Oreszanu, główny sprawca zamieszania, i p. K. Rosetti broni sprawy swojej z wykazaniem dostatecznych dowodów, że za pomocą zboru tego niezamierzali bynajmniej wzniecić powstania przeciw rządowi, lecz chcieli tylko przystąpić do zbiorowego podpisania petycyi z powodu przykazanego przez ministeryum ograniczenia prasy.

A chociaż prokurator państwa, p. Deszliu, wspomina w obżałowaniu swojem o zamierzonym rokoszu, a nawet o zdradzie kraju, to przecież okazało się ze śledztwa, że się uniósł zbytnie w gorliwości swojej, i że zarzutu tego niezdoła uzasadnić. Tak o tem sądzono powszechnie. Wszystkich z tego powodu obwinionych wypuszczono już na wolność, a dzienniki głoszą radość z tego powodu że przecież prawda przemogła, a sprawa słuszna odniosła zwycięstwo."

Turcya.

(Sprostowanie pogłosek. — Uczta u Baszy egipskiego.)

Konstantynopol, 3. grudnia. *Journal de Constantinople* ostrzega publiczność przed obiegającemi pogłoskami o nowej zmianie gabinetu. Wprawdzie Fuad Basza podał się do dymisyi, ale Sułtan jej nieprzyjął i Basza piastuje swój urząd jak wprzódy.

Ten sam dziennik prostuje także doniesienia niektórych dzienników względem postępowania tureckiej ludności w obec komisyi uregulowania turecko-czarnogórskiej granicy. Te dzienniki pisały, jakoby komisya doznawała od Turków daleko więcej trudności niż od Czernogórców. Całą turecką opozycyę stanowi protest niektórych mieszkańców Spuzy, którzy żądali, ażeby granicę nie odznaczano zanadto blisko cytadeli ich wioski. Sprawcy tej manifestacyi zostali przyaresztowani z rozkazu Abdi Baszy gubernatora Albanii. Ten sam gubernator, jak już wiadomo, wyprawił na cześć tej komisyi świetną ucztę, na której znajdowali się także zagraniczni konzulowie.

— Z Alexandryi donoszą o świetnych ucztach, które wyprawił wicekról z powodu powrotu swojego syna Tosun Baszy z Francyi; na jednej z tych uczt wyjaśniał wicekról, że postępy cywilizacyi dałyby się pogodzić zupełnie z przepisami Islamu, oraz że Mahometanie żadnego nie mają powodu sprzeciwiać się koncesyom, które są na czasie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 15. grudnia. *Monitor* donosi, że c. k. poseł, książę Meternich wręczył dnia wczorajszego Cesarzowi pisma swe wierzytelne. Książę wyraził imieniem rządu swego życzenie utrzymania przyjaźnych stosunków z Francyą, na co Cesarz tak odrzekł:

„Spodziewam się z pewnością, że przywrócone tak szczęśliwie stosunki między Cesarzem austryackim i mną, mogą ułożyć się jeszcze pomyślniej po pilnem rozważeniu widoku obydwóch krajów. Odkąd poznałem się z Cesarzem, odtąd też ważę sobie wysoce przyjaźń osobistą. Niewątpię o tem, że osobiste poznanie się nasze i zgoda wzajemna ułatwiona jeszcze będzie i wyborem reprezentanta, którego osobistość dobrze jest znana, i który ma tyle praw do mojego zaufania i szacunku."

Książę Hieronim dostał znowu zapalenia płuc; wczorajszego wieczora wzbudzał stan zdrowia jego wielkie obawy.

Turyn, 12. grudnia. Nowy kodex karny zaprowadzony będzie z dniem 1. maja 1860 tak w dawnych jak i w nowych prowincyach. — Dekret królewski naznacza taryfę na pieniądze austryackie, kursujące w lombardzkich prowincyach. — Z nowych prowincyi ma być obranych do 30 senatorów. — Adwokat Galvagno mianowany został prezydentem sądu apelacyjnego w Brescii. — W kraju spadły śniegi i zasypały w wielu miejscach koleje żelazne.

Turyn, 13. grudnia. Nowa procedura cywilna będzie również zaprowadzono z dniem 1. maja 1860. — Dnia 8. b. m. zawinęły do Villafranki dwie parowe fregaty rosyjskie pod komendą admirała Nordmanna.

Berlin, 16. grudnia. Przy wczorajszych wyborach utrzymał się jenerał Brandt, przeciwnikiem jego był Schultze Delitsch.

Najnowsza poczta lewantyńska na Tryest.

Konstantynopol, 10. grudnia. Omer Basza przyjechał do Sivas. — Znowu wysiadło do 1160 wychodźców czerkieskich na ląd turecki. — Komisya finansowa ukończy za kilka dni swoje prace. — Zjechało tu kilku zagranicznych oficerów dla zakupowania koni. — Dyrektor arsenału Haireddi Basza przyjechał tu w charakterze delegata Beja tunetańskiego.

Korfu, 10. grudnia. Lord nadkomisarz, otwierając parlament, zapowiedział w mowie swojej liczne reformy w administracyi.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 17. grudnia.

Hotel europejski: PP. Hosz Edw., z Pukienic. — Ośmiałowski Szymon, z Janczyna.

Hotel angielski: Kamiński Alex., z Stanisławowa. — Fedorowicz Alojzy, z Żerebki. — Agopsowicz Ant., z Sianki. — Janowski Zyg., z Fabijówki. — Hr. Potocki Nik., c. k. podporucznik, z Rabu.

Do domu zajezdnego nr. $182^2/_4$: Orzechowski Wal., z Kamionki Strum.

Do domu prywatnego pod nr. $423^1/_4$: Czubaty Dym, z Tarnopola.

Dnia 18. grudnia.

Hotel rosyjski: Łodyński Stanisław, z Milatyna. — Borowski Maciej, z Hurka.

Hotel europejski: Bogdanowicz Marcel, z Laszek murowanych. — Br. Doliniański Seweryn, z Dolinian. — Lityński Wenant, z Litwinowa. — Podleski Wincenty, z Kozówki.

Hotel Langa: Rombek Ernest, c. k. kapitan, z Wiednia. — Pokorny Al., c. k. rotmisztrz, z Sądowej wiszni. — Gontard Henryk, c. k. major, z Gródka.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 17. grudnia.

PP. Herlth Fr., do Uniatycz. — Bodziński Straton, c. r. rotm., do Rzeszowa. — Strassen Jan, c. k. kom. obw., do Głemboczki. — Leduchowski Ap. i Androszczenko Prokop, na Wołyń. — Lewicki Lud., c. k. porucz., do Przemyśla. — Fuchs Jan, c. k. podporucz., do Hermansztadu. — Czajkowski Adolf,

do Bóbrki. — Dylewski Mar., do Rolowa. — Zawadzki Nik., do Bełzca. — Dziczek Lud., do Meduchy. — Ujejski Bron., do Lubszy. — Ujejski Edward, do Płauczy. — Zawadzki Karol, do Kruszelnic.

Dnia 18. grudnia.

Urbański Rudolf, do Dobrzan. — Hr. Wodzicki Kazimirz, do Olejowa.— Łucki Adam, do Sarn. — Jaworski Jan, do Kobelnicy ruskiej.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	322.78	— 6.0°	93.8	półn.-zach. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	323.11	— 4.2°	80.0	połud.-zach.	„
10. god. wiecz.	315.87	— 5.5°	85.4	zachodni „	„

Wnocy śnieg 23‴.

Dnia 17. grudnia 1859 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

10. 42. 34. 37. 59.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 31. grudnia 1859 i 14. stycznia 1860 r.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 17. grudnia

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.— Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 81.90. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. Metaliki po 5% za 100 zł. 74.60; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. —.—; po 2% za 100 zł. —.—; po 1¾% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½ za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 911 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 217 60; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 105.85. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 123.—. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —.—. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5%—. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.80½, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs lwowski.

Dnia 17. grudnia

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	74	5	80
Dukat cesarski	„ „	5	78	5	84
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	90	10	10
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	90	1	95
Talar pruski	„ „	1	85	1	88
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kup nów	82	50	83	25
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kup nów	74	37	75	29
5% Pożyczka narodowa	bez kup nów	80	90	81	90

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 16. grudnia.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	70.—	70.25
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	81 60	81.70
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	74.60	74 80
dtto. „ 4½% za 100 zł.	65 75	66.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	365.—	370.—
„ 1839 „ 100 „	125.—	126.—
„ 1854 „ 100 „	116.—	116 25
Renty Como po 42 lir. austr.	17.25	17.50

B. Krajów koronnych (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	92.—	93.—
Węgier	75.75	76.25
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	74.—	75.—
Galicyi	76 —	75.50
Bukowiny	73.—	73 50
Siedmiogrodu	73.50	74.—
innych krajów koronnych	86.—	94.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	914.—	916.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	219 30	219.60
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	590.—	592.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	2004	2006
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	279.50	280.—
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	179 25	179 50
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	143.50	144.—
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	103.—	103.—
Połudn.-Lomb.-weneckiej i centralno-wołoskiej kolei po 200 zł. w. a. z 80 zł. (40%) wpłaty, nowe	160 —	161 —
Kolei Grac-Koflach i towarzystwa górniczego po 200 zł. w. a.	112.—	116.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	460.—	462.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	232.—	235.—
Wiedeńskiego towarzystwa akcyonaryuszów młyna parowego po 500 zł. w.a.	345.—	350.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	101.50	102.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	97.50	98.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	94.—	94.50
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	100. —	—.—
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	90 25	90.50

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	105.50	105.75
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	104.25	104.75
Esterhazego 40 zł. m. k.	—.—	—.—
Salma 40 „ „	41.50	42.—
Palfiego 40 „ „	38.—	38.50
Clarego 40 „ „	37.50	38.—
St. Genois 40 „ „	38.—	38.50
Windischgrätza 20 „ „	23.—	23.50
Waldsteina 20 „ „	27.50	28.—
Keglevicha 10 „ „	15.50	15.75

Na 3 miesiace.

	pien.	listy
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 3½%	105 50	105.75
Frankfurt n. M., za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty 3	105.50	105.—
Hamburg za 100 marko banko 2½%	92.75	93.—
Londyn za 100 funtów szterl. 2½%	122.75	122.90
Paryż, za 100 franków 3½%	48.—	48 90

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	5 zł.	78 cen.	5 zł.	80 cen
Korona	16 „	80 „	16 „	83 „
Napoleondor	9 „	80 „	9 „	83 „
Rosyjski imperyał	10 „	— „	10 „	2 „

KRONIKA.

Pierwsza lista składek z wykupna kart od powinszowania Nowego roku.

Złożyli WW.: Leopold Kratter, c. k. radca nadworny 2zł., Philipp, c. k. pierwszy komisarz obwodowy 1zł., Vitali, c. k. komisarz obwodowy 1zł., Strojnowski, c. k. praktykant konceptowy 1zł., Skrzeszewski, c. k. inżynier obwodowy 1zł, Branusin 50c., Brzuszkiewicz 50c., Szychulski 50c. Mochnacki, wiceprezydent c. k. wyższego sądu krajowego 2zł., pp. radcy c. k. wyższego sądu krajowego: Pflichtenfeld 1zł., Poglies 1zł., Bielawski 1zł., Hilbricht 1zł., Kotzian 1zł. Napadiewicz 1zł., Teodorowicz 1zł., Eminger 1zł., Dornbach 1zł, Kopal 1zł., Filous 1zł., Frey 1zł, Dziamski 1zł., Scholz 1zł., Piątkowski 1zł., Martini 1zł., Janowicz 1zł., Krzysztofowicz 1zł., Eminowicz 1zrł.; Kościcki, dyrektor c. k. urzędów pomocniczych Namiestnictwa 1zł., Biliński 1zł., Des Loges 1zł., Heinz 1zł., Schwabe 50c., Pilarski 50c., Piotrowicz 20c., Piórkowski 20c., Szczepański 20c., Zastyrzec 20c., Eder 40c., Kryciński 12c., Pospichal 12c., Rosdorfer 12c., Kuksz 12c., Napiórkowski 12c., Tylowski 10c., Müller 10c., Haar 10c., Kisielewski 10c., N. N. 6c., Święczyński 10c., Kainath 21c., Wellik 6c, N. N. 6c., N. N. 8c., Strusiewicz 10c., Wagner 20c., Bunzel 10c., Zaplatal 10c., O. W. 20c.; Stanisław Bochdan 2zł., August Schumann 2zł. 10c, Pressen 50c., Adametz 40c., Kerschbaum 3zł., pani Jaworska 65c., pani Krzesińska 20c.; razem 45zł. 83c. a. w.

(Cesarską masztalnię w Paryżu) umieszczono teraz w zabudowaniach Louwru nowego; w szczególności urządzano dziedzince takzwanego Louwru dawnego i Henryka III., dla pomieszczenia 90 koni, powozów, uprzęży, a oprócz tego znajduje się tam i ujeżdżalnia. — W stajniach jest każde przepierzenie z rzeźbionej dębiny, drabiny nad żłobem z bronzu, żłoby z marmuru, a uwięź przy uździenicach ze stali. Słupy są ze sztukateryi gipsowej i wyglądają jakby marmurowe.

(Zgon Washingtona Irving.) Z Bostonu donoszą z 30. listopada zgon tego sławnego pisarza. Urodził się 3. kwietnia 1783 w Nowym Jorku; najciekawsze jego pisma mienią: „xięgę szkiców, życie Kolumba, Alhambra i Bracebridge-Hall.“

Główny Redaktor *M. Strzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej